

Deventer, 13 november 2013

PERSBERICHT

Rekenkamer evalueert Gelders toezicht op de gemeentefinanciën Doel provinciaal toezicht behaald, ruimte voor groei in toegevoegde waarde

De Rekenkamer Oost-Nederland onderzocht hoe de provincie Gelderland haar rol als toezichthouder op de gemeentefinanciën invult. De provincie behaalde het doel van financieel toezicht, namelijk het voorkomen van artikel 12 gemeenten. Ze baseert zich vooral op openbare informatie. Voor het tijdig signaleren van problemen vanuit toezicht zoals bij de gemeentelijke grondexploitaties, heeft ze meer informatie en diepgaander inzicht nodig. Met haar onderzoek wil de Rekenkamer de discussie over de invulling van het financieel toezicht in Gelderland stimuleren.

Doel financieel toezicht behaald

Met financieel toezicht wil de provincie voorkomen dat gemeenten een beroep doen op artikel 12 en extra geld krijgen uit het Gemeentefonds ten koste van andere gemeenten. Dit doel behaalde de provincie Gelderland. Er was in 2012 één artikel-12 gemeente. Wel blijkt dat meerdere Gelderse gemeenten het financieel zwaar hebben door hun grondexploitaties. In het onderzoek kwam de vraag 'kon de provincie dit als toezichthouder voorkomen?' naar voren.

Diepgaander inzicht voor tijdig signaleren problemen

De Rekenkamer meent dat de provincie met de beschikbare capaciteit en expertise de financiële problemen met grondexploitaties niet kon voorkomen. De provincie vertrouwt voor het financieel toezicht op de juistheid en volledigheid van informatie gemeenten aanleveren. En doet geen diepgaand onderzoek naar grondexploitaties. Wel doet Gelderland, in vergelijking met andere provincies, de meest uitgebreide toets hierop. Als de provincie in de toekomst dit soort problemen tijdig wil signaleren, is daarvoor echter nog diepgaander onderzoek nodig. De Rekenkamer geeft Gedeputeerde Staten als overweging mee om de kennis, bijvoorbeeld over risicovolle thema's als de grondexploitaties en PPS-constructies, te bundelen door ver(der)gaande samenwerking tussen provincies. Ook is het raadzaam dat de toezichthouders hun contacten met accountants en provinciale beleidsafdelingen verdiepen, zodat ze beschikken over meer informatie zonder de toezichtlast bij gemeenten te verzwaren.

Meerwaarde in goede en slechte tijden

Door de economische crisis is er veel aandacht voor de toezichtrol van de provincie. Volgens de Rekenkamer levert financieel toezicht niet alleen in slechte tijden maar ook in goede tijden toegevoegde waarde. Veel gemeenten stelden immers hun woningbouwplannen vast en kochten grond toen de crisis nog niet was begonnen. De provincie kan haar meerwaarde verder vergroten door bijvoorbeeld gemeenteraden nog proactiever te informeren. Zij zijn immers als eerste aan zet bij de controle op de gemeentefinanciën.

PS mogen controlerende rol ruimhartig oppakken

Provinciale Staten hebben een controlerende rol bij de uitvoering van het financieel toezicht. De Rekenkamer raadt Provinciale Staten in haar onderzoek aan om haar controlerende rol actief op te pakken en de huidige afspraken met Gedeputeerde Staten over de informatievoorziening te heroverwegen.

Over de Rekenkamer Oost-Nederland

De Rekenkamer Oost-Nederland (Gelderland en Overijssel) beoogt het bestuurlijk functioneren van de beide provincies te versterken. De Rekenkamer is primair ondersteunend aan Provinciale Staten. Zij geeft hieraan vorm door middel van onderzoek. De onderzoeken leiden tot conclusies en verbetervoorstellen. Deze verbetervoorstellen dragen bij aan het:

- versterken van de controlerende en kaderstellende rol van Provinciale Staten;
- verbeteren van het handelen van de provincies; en
- vergroten van de publieke verantwoording.

Noot voor de redactie

Voor vragen over dit persbericht of meer informatie over het rapport “Gelders financieel toezicht: meerwaarde in goede en slechte tijden” kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Rekenkamer Oost-Nederland, de heer Van Dijk: 06-55803267 of met de directeur van de Rekenkamer Oost-Nederland, de heer Bruggink: 0570-665800 of 06-51865795. Het gehele rapport is vanaf 13 november 2013 tevens te downloaden van onze website www.rekenkameroost.nl. Daar treft u ook meer informatie aan over het doel en de werkwijze van de Rekenkamer Oost-Nederland.